

Alusta alkaen 68

Israelilaiset muuttavat Egyptiin

1 Moos 46

Edellä olemme kuulleet, kuinka Jaakobin poika Joosef, jota hänen isänsä oli luullut kuolleeksi, on kohonnut Egyptin käskynhaltijaksi. Joosef on lähettänyt faraon vaunut hakemaan isä-Jakobin ja tämän suurperheen Egyptiin Joosefin luo, jotta he eivät kuolisi nälkään.

Niin Israel lähti liikkeelle ja otti mukaan kaiken väkensä ja omaisuutensa. Kun hän saapui Beersebaan, hän uhrasi teurasuhreja isänsä Iisakin Jumalalle. (1 Moos 46:1)

Tässä Jaakobia kutsutaan Jumalan hänelle antamalla kunnianimellä Israel. Se tarkoittaa ”Jumalan taistelija”. Jumalahan oli antanut tuon nimen Jaakobille sen jälkeen kun oli enkelin hahmoisena paininut häntä vastaan Jabbok virran rannalla. Jaakob oli voittanut sen ottelun ja Jumala oli hävinnyt. Sen kunniaksi hän sai tuon nimen, taisteltuaan Jumalaa vastaan ja voitettuaan.

Mutta Jaakobin elämä oli tuon jälkeenkin ollut valtavan kovaa ja täynnä vastoinkäymisiä. Hän oli joutunut taistelemaan Jumalaa vastaan koko elämänsä. Hän oli kuitenkin selviytynyt voittajana, vaikkakin nilkuttaen. Hän oli pitänyt uskonsa ja pääsi viimein lähtemään taistelijan nimisenä matkalle, jolla hän tapaisi poikansa Joosefin. Elämä ei päättyisikään epätoivossa.

Jaakob oli kuitenkin epävarmalla mielellä. Jumalahan oli luvannut hänelle Kanaanin maan omaksi ja oli luvannut siunata häntä siinä maassa. Tekisikö hän oikein, kun nyt lähtee pois tuosta maasta? Olisiko pikemminkin luotettava Jumalan lupaukseen ja kykyyn pitää hänen väkensä elossa nälänhädän keskelläkin.

Siksi Jaakob uhrasi. Hän halusi etsiä Herran kasvoja, pyytää häneltä apua ja viisautta. Toisaalta olisi ihana saada nähdä vielä Joosef. Mutta olisiko se niskoittelua Jumalan tahtoa vastaan?

Näinhän jokainen uskova joutuu vähän väliä tekemään: etsimään rukouksessa neuvoa Jumalalta. Toinen keino on Raamatun lukeminen. Myös muiden, vanhempien ja luotettavien ystävien kanssa keskusteleminen on tärkeää, kun on kyse ratkaisusta, joka on tehtävä elämän käännekohtassa.

Yöllä Jumala sanoi Israelille näyssä: "Jaakob, Jaakob!" Hän vastasi: "Tässä olen." Jumala sanoi: "Minä olen Jumala, isäsi Jumala. Älä pelkää lähteä Egyptiin, minä teen sinusta siellä suuren kansan. (1 Moos 46:3)

Mielenkiintoista on se, kuinka Jumala identifioi itsensä: ”Minä olen sinun isäsi Jumala” Tämä osoittaa, että Jumala on sitoutunut Abrahamista ja Iisakista alkaneeseen pelastushistoriaan. Hän on juuri se Jumala, joka johdatti Abrahamin ja Iisakin elämää, siunasi heitä ja jota he palvelivat.

Meille tämä tarkoittaa sitä, että tavoitamme Jumalan hänen pelastushistoriastaan. Hän on se Jumala, joka johdatti Abrahamista alkaneen pelastushistorian Jeesukseen. Hän on se Jumala, joka herätti Jeesuksen kuolleista. Hän on Jeesuksen Kristuksen Isä, mutta samalla Abrahamin, Iisakin ja Israelin

Jumala, joka onneksemme on Jeesuksen kautta avannut mahdollisuuden elämään hänen yhteydessään myös muille kansoille kuin israelilaisille.

Tämä Jumala sanoi Jaakobille: ”Älä pelkää.” Tämän saman käskyn ja lupauksen Jumala antaa omilleen Raamatussa vähän väliä. Jumala tietää, kuinka pelottavaa elämän käännekohdissa on. Mutta koska hän on mukana, ei tarvitse pelätä. Egyptiin lähtö olisi Jumalan israelilaisille valmistama tie.

Minä itse tulen sinun mukana Egyptiin ja tuon sinut sieltä myös takaisin. Ja Joosef on painava sinun silmäsi kiinni." (1 Moos 46:4)

Tästä tulee mieleen Jeesuksen lähetyskäskyssä antama lupaus: ”Katso, minä olen teidän kanssanne kaikkina päivinä maailman loppuun asti.” Jaakobhan on lähdössä vähän kuin lähetystyöhön, olemaan siunaukseksi kaikille kansoille, niin kuin Jumala Abrahamille sanoi, että hänen jälkeläisensä tulisivat olemaan siunaukseksi kaikille kansoille.

”Ja Joosef on painava sinun silmäsi kiinni.” Kuinka suloinen ja hellä lupaus vanhalle miehelle! Jumala tosiaan tiesi Jaakobin sisimmän ja sen tunteet. Juuri sitä Jaakob kaipasi eniten maailmassa, että saisi vielä ennen kuolemaansa nähdä Joosefin. Tässä Jumala lupaa, että juuri Joosef saisi olla se viimeinen asia, jota Jaakob katselee kasvoista kasvoihin, ennen kuin kuolema sumentaa hänen katseensa.

Kunpa jokainen meistä saisi kuolla näin, rakastamansa ihmisen kasvat edessään. Niistä on hyvä siirtyä katselemaan Kristuksen kasvoja kuoleman rajan toisella puolen.

Jaakob lähti Beersebastasta, ja hänen poikansa kuljettivat hänet sekä lapsensa ja vaimonsa Egyptiin niillä vaunuilla, jotka farao oli lähettänyt noutamaan häntä. He ottivat karjansa ja kaiken muun omaisuutensa, jonka olivat Kanaaninmaassa hankkineet, ja niin Jaakob ja koko hänen sukunsa tulivat Egyptiin. Jaakob vei kaikki poikansa ja pojanpoikansa, tyttärensä ja poikiensa tyttäret, koko sukunsa mukanaan Egyptiin. (1 Moos 46:5-7)

Faraon vaunut olivat erityisen hienot. Edellisessä luvussa kerrotaan kuinka juuri niiden näkeminen sai Jaakobin hengen elpymään, niin että hän uskoi Joosefin olevan elossa ja lähettäneen vaunut häntä noutamaan.

Koko suku lähti, kaikki omaisuus otettiin mukaan.

Näinhän suomalaisia on lähtenyt muille maille, kuka Amerikkaan, kuka Ruotsiin, kuka Australiaan. Lähtö on varmaan haikea, mutta ehkä myös toivoa täynnä: edessä odottaa parempi elämä.

Samasta syystä nykyisin meille tulee maahanmuuttajia. Jotkut ovat paossa vainoa tai sotaa, mutta on joukossa varmasti myös sellaisia, jotka tulevat rikkaisiin länsimaihin ns. ”elintasopakolaisina”. Jumalan kansa oli aikoinaan elintasopakolaisena Egyptissä.

Nämä ovat Egyptiin tulleiden israelilaisten, Jaakobin jälkeläisten, nimet: Jaakobin esikoinen oli Ruuben, ja Ruubenin pojat olivat Henok, Pallu, Hesron ja Karmi. Simeonin pojat olivat Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar ja Saul, jonka äiti oli kanaanilainen. Leevin pojat olivat Gerson, Kehat ja Merari. Juudan pojat olivat Er, Onan, Sela, Peres ja Serah. Er ja Onan olivat kuolleet Kanaanin maassa. Peresin pojat

olivat Hesron ja Hamul. Isaskarin pojat olivat Tola, Puvva, Jasub ja Simron. Sebulonin pojat olivat Sered, Elon ja Jahleel. Tässä olivat Lean pojat, jotka hän oli synnyttänyt Jaakobille Mesopotamiassa, ja näiden poikien pojat. Mesopotamiassa Lealle oli syntynyt myös tytär Dina. Näitä Jaakobin jälkeläisiä, poikia ja tyttäriä, oli kolmekymmentäkolme. (1 Mos 46:10-15)

Tässä kai mainitaan ensi kerran sana ”israelilainen”. Se tarkoittaa siis Jaakobin eli Israelin jälkeläistä. Äsken mainitussa listassa on Jaakobin ensimmäisestä vaimosta Leasta alkaneet perheen jäsenet.

Gadin pojat olivat Sifjon, Haggi, Suni, Esbon, Eri, Arodi ja Areli. Asserin pojat olivat Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria, ja heillä oli sisar Sera. Berian pojat olivat Heber ja Malkiel. Näiden kuudentoista Jaakobin jälkeläisen kantaäiti oli Silpa, jonka Laban oli antanut orjattareksi tyttärelleen Lealle. (1 Mos 46:16-18)

Muistamme, kuinka Silpasta oli tullut Jaakobin jalkavaimo, kun hänen emäntänsä Lea oli vaatinut Jaakobia makaamaan Silpan kanssa, saadakseen orjattarensa välityksellä ottolapsia.

Jaakobin vaimon Raakelin pojat olivat Joosef ja Benjamin. Joosefille syntyivät Egyptissä pojat Manasse ja Efraim, ja heidät synnytti Asenat, Onin papin Poti-Feran tytär. Benjaminin pojat olivat Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Muppim, Huppim ja Ard. Näitä Jaakobille syntyneitä jälkeläisiä, joiden kantaäiti oli Raakel, oli neljätoista. (1 Moos 46:19-22)

Raakel taas oli se nainen, jota Jaakob alun perin rakasti ja jonka hän halusi vaimokseen. Lea, Silpa ja Bilha olivat tulleet Jaakobin vaimoiksi olosuhteiden pakosta, ei niinkään rakkaudesta.

Danin poika oli Husim. Naftalin pojat olivat Jahseel, Guni, Jeser ja Sillem. Näiden seitsemän Jaakobin jälkeläisen kantaäiti oli Bilha, jonka Laban oli antanut orjattareksi tyttärelleen Raakelille. (1 Moos 46:23-25)

Mutta silti kaikki olivat israelilaisia. Mielestäni tämä kertoo sitä, että vaikka miehen ja vaimon välinen tunne, rakkaus, on hyvin tärkeä asia, niin ei se silti ole kaikki kaikessa. Tämä on hyvä muistaa meidän aikanamme, joka palvoo rakastumisen tunnetta liiankin kanssa.

Jaakobin jälkeläisiä, jotka tulivat hänen mukanaan Egyptiin, oli kaikkiaan kuusikymmentäkuusi henkeä, ja vielä lisäksi hänen poikiensa vaimot. Joosefin poikia, jotka olivat syntyneet hänelle Egyptissä, oli kaksi. Näin oli Jaakobin sukuun kuuluvia tullut Egyptiin kaikkiaan seitsemänkymmentä henkeä. (1 Moos 46:26-28)

Kovin on pieni vielä tässä vaiheessa Jumalan kansa! Egyptissä se kuitenkin lisääntyi ja kasvoi suureksi joukoksi. Olisiko tässä jotain vertauskuvallisuutta Jeesusukseen, joka sanoi, että hänen tiensä on ”vehnän jyvän tie”. Jos se ei kuole eli idä maassa ja säry, se jää yksin. Mutta jos se kuolee maahan, se tuottaa paljon satoa ja jyvien määrä moninkertaistuu. Näin Jeesus kuolemallaan moninkertaisti sen siunauksen, joka hänestä ihmiskunnalle on ollut. Samoin kävi israelilaisille Egyptin ahdistuksissa. Ja näin käy myös meille omissa, Jumalan meille sallimissa ahdistuksissa.

Jaakob lähetti Juudan edellään Joosefin luo ilmoittamaan heidän saapumisestaan Goseniin. Niin he tulivat Gosenin maakuntaan (1 Moos 46:28)

Juuda tuntuu tässä olevan Jaakobin luottomies. Hän on tärkeä mies myös Jumalan pelastushistoriassa, sillä hänen jälkeläisistään sai alkunsa Daavidin kuninkuus ja dynastia, joka johti lopulta Messiaan tuloon.

Goosenin maakunta on Niilin itäpuolella, lähimpänä Kanaanin maata. Niiden välissä on autiomaata.

ja Joosef valjastutti vaununsa ja lähti sinne isäänsä Israelia vastaan. Heti kun hän näki Jaakobin, hän riensi syleilemään häntä ja itki pitkään hänen olkaansa vasten. Israel sanoi Joosefille: "Nyt voin kuolla rauhassa! Olen nähnyt sinut ja tiedän, että sinä olet elossa!" (1 Moos 46:29-30)

Siinä itketään monien, monien vuosien kaipausta. Ja samalla siinä itketään iloa ja helpotusta. Myös itketään ruumiilla, kun saa halata sellaista rakasta ihmistä, josta on sydämessä jo joutunut luopumaan.

Sitten Joosef sanoi veljilleen ja isänsä koko väelle: "Nyt minun täytyy palata faraon luo kertomaan, että veljeni ja isäni, jotka asuivat Kanaaninmaassa, ovat tulleet luokseni. Sanon hänelle, että te olette paimenia, olette aina olleet karjankasvattajia ja olette nyt tuoneet tänne lampaanne, vuohenne, nautakarjanne ja kaiken muun omaisuutenne. Kun sitten farao kutsuu teidät luokseen ja kysyy, mikä teidän ammattinne on, niin sanokaa: 'Me, sinun palvelijasi, olemme olleet karjankasvattajia nuoruudestamme tähän päivään saakka, kuten esi-isämmekin.' Silloin saatte jäädä asumaan Goseniin, sillä egyptiläiset eivät siedä keskuudessaan paimentolaisia, joilla on lampaita ja vuohia." (1 Moos 46:31-34)

Egyptiläiset pitivät itseään paljon parempina kuin Kanaanin maasta kotoisin olevia. Paimenia halveksittiin ja pidettiin saastaisina. Tosiasiassa kyse oli kuitenkin Jumalan omaisuuskansasta.

Tämä kannattaa muistaa jokaisen, joka halveksii pakolaisia tai maahanmuuttajia. Heitä kohtaan osoitettu ylimielisyys ja ylemmyden tunto on rumaa ja typerää.